

III

(Prípravné akty)

EURÓPSKY HOSPODÁRSKY A SOCIÁLNY VÝBOR

556. PLENÁRNE ZASADNUTIE EURÓPSKEHO HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO VÝBORU –
INTERACTIO, 2. 12. 2020 – 3. 12. 2020**Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Návrh nariadenia Európskeho
parlamentu a Rady o cezhraničných platbách v Únii (kodifikované znenie)**

[COM(2020) 323 final – 2020/0145 (COD)]

(2021/C 56/05)

Spravodajca: **Gonçalo LOBO XAVIER**

Konzultácia	Európsky parlament, 23. 7. 2020
	Rada Európskej únie, 15. 10. 2020
Právny základ	článok 114 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu
Prijaté v sekcii	10. 11. 2020
Prijaté v pléne	3. 12. 2020
Plenárne zasadnutie č.	556
Výsledok hlasovania	242/2/5
(za/proti/zdržalo sa)	

1. Závěry a odporúčania

1.1. Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) víta návrh Komisie o cezhraničných platbách v Únii, ktorého cieľom je znížiť náklady na cezhraničné platby v eurách a zvýšiť transparentnosť poplatkov za menovú konverziu.

1.2. EHSV súhlasí s tým, že Komisia by mala analyzovať ďalšie možnosti (a ich technickú uskutočniteľnosť), pokiaľ ide o rozšírenie pravidla rovnakých poplatkov na všetky meny Únie a ďalšie zlepšenie transparentnosti a porovnateľnosti poplatkov za menovú konverziu. Rozšírením pravidla rovnakých poplatkov na všetky meny Únie by sa dokonca pokročilo pri prehľbovaní vnútorného trhu a zabránilo by sa akejkoľvek diskriminácii občanov žijúcich mimo eurozóny, ktorí by mohli napríklad iniciovať cezhraničnú transakciu v inej mene ako euro.

1.3. Pokiaľ ide o predloženie tejto správy a obdobie, na ktoré sa vzťahuje, s cieľom zhodnotiť viaceré aspekty vplyvu návrhu nariadenia, EHSV súhlasí s tým, že by sa mala predložiť najneskôr 19. apríla 2022 a mala by sa vzťahovať aspoň na obdobie od 15. decembra 2019 do 19. októbra 2021.

1.4. V zmysle kodifikácie a keďže Európsky parlament, Rada a Komisia formou medziinštitucionálnej dohody z 20. decembra 1994 odsúhlasili, že na rýchle prijatie kodifikovaných právnych aktov sa môže uplatniť skrátené konanie (keďže obsahové zmeny aktov prechádzajúcich kodifikáciou boli vylúčené), EHSV plne súhlasí s tým, aby súčasné nariadenie nadobudlo účinnosť 20. apríla 2021.

2. Návrh Komisie

2.1. V rámci Európy občanov Komisia kladie dôraz na zjednodušovanie a sprehľadňovanie práva Únie, aby bolo občanom jasnejšie a prístupnejšie. Tento cieľ však nemožno dosiahnuť, ak sú mnohé ustanovenia, ktoré boli niekoľkokrát, často aj v značnom rozsahu zmenené, naďalej rozptýlené v pôvodných predpisoch a čiastočne aj v neskorších pozmeňujúcich právnych predpisoch, čo si vyžaduje vyčerpávajúce hľadanie a porovnávanie mnohých právnych aktov, aby sa našli aktuálne platné právne normy. Jasnosť a prehľadnosť práva preto so sebou prináša potrebu častej kodifikácie pozmenených právnych aktov⁽¹⁾.

2.2. Cieľom predmetného návrhu Komisie – dokumentu COM(2020) 323 final – je kodifikácia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009⁽²⁾. Nariadenie (ES) č. 924/2009 bolo zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 260/2012⁽³⁾ a následne nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/518⁽⁴⁾.

2.3. Nové nariadenie nahrádza viaceré právne akty tvoriace predmet kodifikácie; súčasný návrh plne zachováva obsah kodifikovaných právnych aktov a obmedzuje sa výlučne na ich zjednotenie do jedného právneho aktu, pričom formálne zmeny nepresahujú nevyhnutný kodifikačný účel⁽⁵⁾.

3. Všeobecné pripomienky

3.1. Cezhraničné platby majú zásadný význam z hľadiska integrácie hospodárstva EÚ a zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní toho, aby mali občania a podniky zo všetkých členských štátov EÚ rovnaké práva, ktoré ponúka jednotný trh⁽⁶⁾. Platby sú v skutočnosti jedným z hlavných prvkov jednotného trhu, ktorý zahŕňa voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu. Ako sa uvádza v pracovnom dokumente útvarov Komisie – *Posúdenie vplyvu – Sprievodný dokument k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 924/2009, pokiaľ ide o niektoré poplatky za cezhraničné platby v Únii a o poplatky za menovú konverziu*⁽⁷⁾ (pozn. prekl.: dokument existuje iba s anglickom jazyku), „vysoké náklady na cezhraničné platby vytvárajú prekážky pre jednotný trh – skutočné prekážky pre cezhraničné činnosti domácností (nákup tovaru/služieb v inej menovej zóne) a podnikov (využívanie služieb dodávateľov so sídlom v zahraničí, oslovenie zákazníkov v inej menovej zóne) [...]. Vysoké náklady na cezhraničné platby takisto vytvárajú dve kategórie používateľov platobných služieb: tých, ktorí majú v rámci svojich platieb prístup k väčšine osôb a podnikov v EÚ s veľmi nízkymi nákladmi, a tých v krajinách mimo eurozóny, ktorí majú pri nízkonákladových platbách prístup iba k obmedzenému počtu osôb a podnikov. Na riešenie týchto dvoch problémov je najúčinnjšou odpoveďou legislatívne opatrenie na úrovni EÚ, čo je v súlade s cieľmi zmlúv.“

3.2. Od zavedenia eura vyvinula EÚ niekoľko iniciatív zameraných na zníženie nákladov na cezhraničné transakcie⁽⁸⁾. Právne predpisy týkajúce sa cezhraničných platieb postupne prešli rôznymi krokmi zameranými na zníženie nákladov pre občanov a podniky v eurozóne. Ako sa však uvádza v spomínanom pracovnom dokumente útvarov Komisie⁽⁹⁾, „cezhraničné platby v eurách pochádzajúce z krajín mimo eurozóny, ako aj cezhraničné platby v iných menách než euro, bez ohľadu na krajinu pôvodu alebo určenia, nesledujú rovnaký trend, pokiaľ ide o výšku poplatkov, ktoré hradia používatelia platobných služieb“.

⁽¹⁾ COM(2020) 323 final.

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009 zo 16. septembra 2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001 (Ú. v. EÚ L 266, 9.10.2009, s. 11).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 94, 30.3.2012, s. 22.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 91, 29.3.2019, s. 36.

⁽⁵⁾ COM(2020) 323 final.

⁽⁶⁾ Pozri briefing EP: *Cross-border euro transfers and currency conversions – A step forward in favour of the single market* (Cezhraničné prevody v eurách a menové prepočty – krok vpred v prospech jednotného trhu). [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI\(2018\)628291_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf).

⁽⁷⁾ Pozri https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=EN.

⁽⁸⁾ Pozri napríklad nariadenie SEPA (EÚ) č. 260/2012, ktorým sa zaviedol súbor noriem pre transakcie v eurách (SEPA úhrady, SEPA inkasá), alebo smernice o platobných službách, ktoré zvýšili transparentnosť poplatkov a umožnili novým subjektom vstup na trh.

⁽⁹⁾ Pozri https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=EN.

3.3. Súčasný návrh Komisie predstavuje ďalší krok smerom k zníženiu prevádzkových nákladov. Mení sa ním nariadenie (ES) č. 924/2009 s cieľom:

- a) znížiť náklady na cezhraničné platby v eurách: inými slovami, cena cezhraničných platobných transakcií v eurách v rámci EÚ by sa nemala líšiť od ceny domácich transakcií uskutočnených v národnej mene členských štátov. Členské štáty, ktorých národnou menou nie je euro, môžu rozhodnúť, aby sa uplatňovanie súčasného nariadenia rozšírilo aj na ich národnú menu (*opt-in*), musia to však oznámiť Komisii;
- b) zvýšiť transparentnosť poplatkov za menovú konverziu s cieľom chrániť spotrebiteľov pred nadmernými poplatkami za služby menovej konverzie a zabezpečiť, aby sa im poskytovali informácie, ktoré potrebujú nato, aby si vybrali najlepšiu možnosť menovej konverzie⁽¹⁰⁾.

3.4. Obe opatrenia, ktoré navrhla Komisia, by predstavovali krok vpred pri zabezpečení rovnakých príležitostí pre MSP v celej Európe, čím by sa uvoľnil potenciál jednotného trhu⁽¹¹⁾. MSP so sídlom v eurozóne by potenciálne získali vyšší dopyt zo strany spotrebiteľov a podnikov so sídlom v členských štátoch mimo eurozóny (kde vysoké poplatky za cezhraničné platby predstavujú závažnú prekážku). Na druhej strane by MSP so sídlom v členských štátoch mimo eurozóny mali menej nákladný prístup k 360 miliónom občanov (potenciálnych klientov) a 16 miliónom podnikov eurozóny (klientov a dodávateľov), vďaka čomu by sa zvýšila ich konkurencieschopnosť na trhu EÚ⁽¹²⁾. Ďalším očakávaným vplyvom je podpora väčšej rovnosti medzi európskymi občanmi, pokiaľ ide o prístup k nízkonákladovým cezhraničným platbám.

4. Konkrétne pripomienky

4.1. Nariadením (ES) č. 924/2009 o cezhraničných platbách sa v celej EÚ vyrovnali poplatky za cezhraničné platby v eurách v rámci EÚ s poplatkami za domáce platby v eurách (t. j. za transakcie v rámci toho istého členského štátu). Členské štáty EÚ mimo eurozóny sa môžu rozhodnúť, že rozšíria uplatňovanie súčasného nariadenia aj na svoju národnú menu, musia to však oznámiť Komisii.

4.2. Hoci návrh nariadenia predstavuje dôležitý krok smerom k prehĺbeniu vnútorného trhu, bolo by vhodné zvážiť možnosť rozšírenia pravidla rovnakých poplatkov na všetky meny Únie, ako sa uvádza v odôvodnení 12. Dochádza totiž k situáciám, keď si niektoré banky, ktoré sa nachádzajú v členských štátoch mimo eurozóny, účtujú 15 až 30 EUR za cezhraničnú transakciu v sume zodpovedajúcej 100 EUR.

4.3. Rozšírenie pravidla rovnakých poplatkov na všetky meny Únie by bolo výhodné pre spotrebiteľov využívajúcich finančné služby, s ktorými by sa zaoberávalo rovnako, nezávisle od členského štátu alebo meny, v ktorých uskutočňujú cezhraničnú transakciu. Rozšírenie pravidla rovnakých poplatkov na všetky meny Únie by bolo ešte ambicióznym krokom, pretože by to znamenalo, že poskytovatelia platobných služieb zosúladia svoje poplatky za všetky cezhraničné transakcie medzi krajinami EÚ v akejkoľvek mene EÚ s domácimi transakciami vrátane transakcií v menách, ktoré nie sú menami odosielajúcej alebo prijímajúcej krajiny. Pre používateľov platobných služieb by bola takáto možnosť určite výhodná, ale poskytovateľom platobných služieb by to spôsobilo značné náklady, okrem iného z hľadiska infraštruktúry⁽¹³⁾.

4.4. Európska komisia by mala jednoznačne dôkladnejšie zvážiť túto možnosť a analyzovať prínosy a náklady pre všetky zainteresované strany.

⁽¹⁰⁾ Pozri [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI\(2018\)628291_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf).

⁽¹¹⁾ Pozri [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI\(2018\)628291_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628291/EPRS_BRI(2018)628291_EN.pdf).

⁽¹²⁾ Pozri https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=EN.

⁽¹³⁾ Pozri https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CONSIL%3AST_7844_2018_ADD_1&from=EN.

4.5. EHSV sa domnieva, že pri budúcej revízii tohto nariadenia by bolo vhodné objasniť situáciu, pokiaľ ide o poplatky za príjmy z účtu, ďalej zväziť, ktoré informácie sa majú poskytovať zákazníkom pred zadaním platobného príkazu, a výslovne uviesť, kedy a ako často by sa malo zasielať elektronické oznámenie.

V Bruseli 3. decembra 2020.

Predsedníčka
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Christa SCHWENG
